

Per e-mail : commissiepuntenoekeningrechtsbijstand.hof-ams@rechtspraak.nl

Datum :

Geachte heer, mevrouw,

Uw commissie heeft de oproep gedaan om ervaringen, wensen en andere geluiden over het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand kenbaar te maken. Graag geef ik hierbij gehoor aan deze oproep.

Het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand heeft al sinds 2007 te maken met verschillende bezuinigingsrondes. Hierdoor is het stelsel gaan wankelen en staat de toegang tot het recht voor de meest kwetsbare groep rechtzoekenden ernstig onder druk. Voor gespecialiseerde en bevlogen advocaten in het stelsel wordt het onmogelijk op een kwalitatief volwaardige wijze hun werkzaamheden te verrichten. Als gevolg van de opeenvolgende bezuinigingen is het stelsel broos (aan het worden): er kan niet genoeg geïnvesteerd worden in kwaliteit en advocaten stoppen met werken binnen het stelsel. Het stelsel is als zodanig niet langer duurzaam en daarmee is het risico groot dat laagdrempelige en hoogwaardige rechtsbijstand tot het verleden gaat horen.

De instelling van uw commissie was hard nodig gezien het achterstallig onderhoud van de forfaitaire puntenoekening in het stelsel. Met belangstelling wordt dan ook uitgekeken naar uw bevindingen waarbij het niet eenvoudig zal zijn om recht te doen aan de vereisten van een duurzaam stelsel en tegelijkertijd invulling te geven aan de onderzoeksopdracht die op voorhand de beperking oplegt dat de voorstellen niet mogen leiden tot een verhoging van de uitgaven. Juist vanwege het feit dat de huidige puntenaantallen gebaseerd zijn op een situatie van 20 jaar geleden en sindsdien nooit zijn aangepast, is het niet onaannemelijk dat er budget moet worden vrij gemaakt om deze puntenaantallen te herijken naar het vereiste niveau waardoor de kwaliteit voor de komende jaren kan worden geborgd.

Vanwege de complexere wet- en regelgeving behandelen ook toevoegingsadvocaten tegenwoordig meer omvangrijke en gecompliceerde juridische zaken. Bagatelzaken zijn er in de afgelopen jaren uitgefilterd en worden behandeld door het Juridisch Loket of andere eerstelijnsrechtsbijstandverleners. De toegekende puntenaantallen en vergoedingen zijn daarbij niet aangepast aan de complexiteit van de zaken waardoor het forfaitaire karakter (uitmiddelen tussen complexe en eenvoudige zaken) onder druk is komen te staan. Van advocaten wordt – terecht - meer specialisatie en kennis verwacht. Als daarbij tevens aan een adequate vergoeding wordt getornd, wordt de rekening uiteindelijk neergelegd bij het stelsel zelf: het is niet langer werkbaar.

Tot slot wil ik u meegeven dat de overheid een taak en verantwoordelijkheid heeft voor de invulling van de toegang tot het recht, die ook daadwerkelijk effectief moet zijn. Dit is te realiseren binnen een duurzaam stelsel van gefinancierde rechtsbijstand met een adequate puntverdeling en passende vergoeding. Uw commissie kan hieraan bijdragen door deze uitgangspunten mee te nemen in de voorstellen. Een duurzaam stelsel voor die groep rechtzoekenden waarvoor rechtsbijstand van een advocaat van essentieel belang is, is immers ons aller gedeeld belang!

Met vriendelijke groet,
